

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA GRAĐANSKA STRANKA

Split, rujan 2014.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2013.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.	10
	Nalaz za 2013.	11
III.	MIŠLJENJE	14

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/14-03/2
URBROJ: 613-19-14-10

Split, 23. rujna 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE GRAĐANSKE STRANKE ZA 2013.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske građanske stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2013.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 5. svibnja do 23. rujna 2014.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Svojestvo pravne osobe Stranka je stekla u listopadu 2009. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je u Splitu, Obala hrvatskog narodnog preporoda 5. Djelokrug rada određen je Statutom i Programom.

Stranka je jedinstvena politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu, ima Središnjicu dok druge organizacijske jedinice nisu ustrojene. Članom može postati svaki punoljetni poslovno sposoban hrvatski državljanin koji prihvaća Statut i Program. Članom se postaje potpisom pristupnice i upisom u Registar članova, a Stranka može imati i počasne članove o čemu odluku donosi predsjednik Stranke.

Statutom iz rujna 2009. je utvrđen naziv, sjedište i znak, zastupanje, ciljevi, načela djelovanja i javnost rada, prava i obveze članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. U ožujku 2012. su donesene izmjene Statuta radi promjene sjedišta.

Program Stranke je donesen na Skupštini u rujnu 2009. Temeljna zadaća Stranke je zalaganje za najviše standarde u zaštiti, razvoju i promicanju ljudskih i građanskih prava svakog pojedinca, zagovaranje slobodnog tržišta, stvaranje uvjeta za društvo ujednačenih šansi, davanje većih ovlasti i odgovornosti mladima unutar društva te zalaganje za besplatno kvalitetno obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i socijalnu politiku usmjerenu prvenstveno na dobno i zdravstveno najosjetljivije društvene grupe.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik i Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je tri godine.

Skupština je najviše tijelo upravljanja, a čine je članovi po funkciji te izborni članovi. Skupštinu čine svi članovi Predsjedništva Stranke, Glavnog odbora, Suda časti, Nadzornog odbora, te članovi Stranke koji su saborski zastupnici, župani i drugi dužnosnici. Redovita izborna skupština održava se svake treće godine, a izvanredna po potrebi. Skupština utvrđuje temeljna načela politike Stranke, donosi program i Statut, bira i razrješava tijela Stranke (predsjednika, potpredsjednike, nadzorni odbor, časni sud), raspravlja i usvaja izvješće koje podnosi predsjednik i druga tijela te donosi poslovnik o svome radu i druge opće akte po potrebi u skladu s odredbama Statuta. Stranka nije donijela kodeks etike kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštivati zaposlenici i članovi političke stranke, posebno članovi političke stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Glavni odbor je najviše tijelo između dva zasjedanja Skupštine, ima 36 članova, a članove bira Skupština. Glavni odbor ima predsjednika i dopredsjednika. Predsjednik i potpredsjednici Stranke te glavni tajnik su po svojem položaju članovi Glavnog odbora. Glavni odbor utvrđuje politiku rada Stranke između dvaju zasjedanja Skupštine, bira predsjednika i zamjenika predsjednika Glavnog odbora, utvrđuje prijedlog Statuta, programa i drugih pravnih akata koje donosi Skupština, donosi interne i druge akte, brine se o izvršenju i provedbi odluka Skupštine, upravlja imovinom Stranke, podnosi izvješće Skupštini o cjelokupnom radu Stranke, donosi odluke o osnivanju organizacija Stranke te obavlja i druge poslove u skladu s programskim ciljevima, Statutom i odlukama Skupštine.

Predsjedništvo je izvršno i upravno tijelo kojeg čine predsjednik, pet potpredsjednika i tri člana predsjedništva koje izabire Skupština. Predsjedništvo provodi odluke tijela Stranke i odlučuje o bitnim političkim pitanjima, priprema financijske planove i završne račune, određuje način financijskog i marketinškog dijela Stranke, utvrđuje kandidate na državnim izborima i daje suglasnost za kandidate na lokalnim izborima te obavlja druge poslove u skladu sa Statutom i drugim aktima Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova, a prati i nadzire provođenje Statuta i odluka središnjih tijela Stranke, financijsko - materijalno poslovanje, pregledava završni račun i podnosi izvješća nadležnim tijelima Stranke.

Predsjednik predstavlja, zastupa i rukovodi Strankom, vodi politiku u skladu s odlukama središnjih tijela, brine se o izvršavanju odluka tijela Stranke, predlaže kandidate za zastupnike u Sabor, donosi odluke o suspenziji i isključenju članova te obavlja i druge dužnosti utvrđene Zakonom, Statutom i odlukama tijela Stranke. Za svoj rad odgovara Skupštini koju izvješćuje o svome radu. Od rujna 2009. predsjednik Stranke je Željko Kerum.

Koncem 2013. Stranka je imala četiri zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan za 2013. je donijelo Predsjedništvo Stranke u prosincu 2012. Prihodi su planirani u iznosu 1.986.316,00 kn, rashodi u iznosu 2.942.000,00 kn te višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 955.684,00 kn.

Planirani prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 684.000,00 kn, prihode iz gradskog i županijskog proračuna u iznosu 638.016,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 661.000,00 kn i prihode od imovine u iznosu 3.300,00 kn.

Planirani rashodi se odnose na troškove izborne promidžbe u iznosu 1.170.000,00 kn, tekuće donacije u iznosu 700.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 380.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 330.000,00 kn, troškove reprezentacije u iznosu 280.000,00 kn i rashode za amortizaciju u iznosu 82.000,00 kn.

Godišnji program rada za 2013. je donijelo Predsjedništvo stranke u prosincu 2012. Programom su planirane aktivnosti Stranke za razdoblje od siječnja do prosinca 2013. i utvrđena su potrebna sredstva za njihovo provođenje.

Planirane aktivnosti se odnose na sudjelovanje na lokalnim izborima u svibnju 2013., održavanje sjednica Glavnog odbora i Skupštine Stranke, organizacije tribina, skupova i druženja sa članstvom, širenje i promidžbu političkog programa, stavova i ideja Stranke među građanima koji nisu članovi Stranke, financiranje kulturnih, sportskih i sličnih priredbi kroz druženje s građanima, sudjelovanje u aktivnostima udruga i društava koji imaju načela sukladna političkom programu Stranke, novčane donacije povodom bolesti, jednokratne novčane pomoći fizičkim osobama, udrugama i institucijama koje su od bitne važnosti u promicanju životnih i kulturnih aspekata na području Republike Hrvatske, donacije u obliku proizvoda ili usluga te pomaganje potrebitima kroz humanitarne organizacije.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2013. su objavljeni na web stranici Stranke te dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Uz financijske izvještaje objavljeni su godišnji program rada i financijski plan za 2013. te izvješće o donacijama primljenim tijekom godine. Izvješće o primljenim donacijama sadrži i podatke o donacijama koje je Stranka uplatila stranačkim kandidatima na njihov poseban račun tijekom izborne promidžbe.

U financijskim izvještajima za 2013. je obuhvaćeno poslovanje putem središnjeg računa i tri posebna računa otvorena za financiranje izborne promidžbe na izborima za članove predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave održanih u svibnju 2013. O financiranju izborne promidžbe sastavljena su tri pojedinačna financijska izvješća. Ukupni prihodi su iskazani u iznosu 1.000.000,00 kn, rashodi u iznosu 1.195.944,00 kn i manjak prihoda u iznosu 195.944,00 kn. Posebni računi su zatvoreni nakon primljenih uplata naknade troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pokrića manjka u skladu s odredbama članka 14. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe su objavljeni na web stranici Stranke u propisanom roku.

Podaci u financijskim izvještajima Stranke istovjetni su podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2013., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.812.451,00 kn, što je za 104.137,00 kn ili 6,1 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 173.865,00 kn ili 8,8 %.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz proračuna	1.044.023,00	1.148.263,00	110,0
2.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	660.000,00	660.807,00	100,1
3.	Drugi prihodi	4.291,00	3.381,00	78,8
	Ukupno	1.708.314,00	1.812.451,00	106,1

Najznačajniji udjel imaju prihodi iz proračuna u iznosu 1.148.263,00 kn ili 63,4 %. Svi drugi prihodi iznose 664.188,00 kn ili 36,6 % ukupno ostvarenih prihoda.

- Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna su ostvareni u iznosu 1.148.263,00 kn, što je 63,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su iz državnog proračuna u iznosu 684.023,00 kn i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije) u iznosu 464.240,00 kn.

Iz državnog proračuna sredstva su doznačena za redovito godišnje financiranje Stranke. Prema odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru, nezavisni zastupnici koji su izabrani s nezavisnih lista i zastupnici nacionalnih manjina. Stranka je tijekom 2013. imala dva zastupnika u Hrvatskom saboru. U skladu s Odlukom Hrvatskog sabora o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka, nezavisnih zastupnika i zastupnika nacionalnih manjina u 2013., Stranka je za redovito godišnje financiranje ostvarila 684.023,00 kn.

Iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačena su sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 390.240,00 kn i naknada troškova izborne promidžbe u iznosu 74.000,00 kn. Prema odredbi članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvaruju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Stranka je na redovnim izborima članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izborima općinskih načelnika, gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika koji su održani u svibnju 2013., dobila pet članova u gradskom vijeću grada Splita i pet članova u skupštini Splitsko-dalmatinske županije. U skladu s odlukama grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije o raspoređivanju sredstava namijenjenih financiranju političkih stranaka i članova predstavničkih tijela izabranih s liste grupe birača, Stranka je od lipnja do prosinca 2013. ostvarila sredstva za redovno financiranje u iznosu 390.240,00 kn.

Prema odredbi članka 18. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, između ostalog imaju političke stranke i grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela. U skladu s Odlukom Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz travnja 2013. i zaključaka grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije o isplati naknade troškova izborne promidžbe, Stranka je ostvarila 74.000,00 kn. Naknade troškova izborne promidžbe isplaćene su na posebne račune Stranke otvorene za financiranje troškova izborne promidžbe.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od donacija su ostvareni u iznosu 660.807,00 kn, što je 36,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Prema odredbama članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, dobrovoljni prilogi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe.

Prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) Stranka je ostvarila uplatama u novcu od fizičkih osoba, odnosno od 23 člana Stranke koji su do travnja 2013. bili vijećnici gradskog vijeća i županijske skupštine. Ovi vijećnici izabrani su u predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s nezavisne liste, a nakon konstituiranja predstavničkih tijela postali su članovi Stranke. Sredstva za redovito godišnje financiranje dobivali su iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao nezavisni vijećnici do stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Hrvatske o raspisivanju izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave. Stranci su donirali sredstva pojedinačno do 30.000,00 kn što je u skladu s odredbom članka 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Donacije su uplaćene na središnji račun Stranke.

Za primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) je izdana potvrda i vodi se evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13). Izvješće o primljenim donacijama od 1. siječnja do 30. lipnja 2013. objavljeno je na web stranici Stranke, u skladu s odredbom članka 26. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2013., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 2.912.200,00 kn, što je za 1.956.621,00 kn ili 204,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajnije povećanje se odnosi na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu 1.069.004,00 kn i rashode za donacije u iznosu 626.606,00 kn, koji su u 2013. u odnosu na 2012. veći jer je Stranka sudjelovala u redovnim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te izborima za općinske načelnike, gradonačelnike i župana te njihovih zamjenika.

Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 29.800,00 kn ili 1,0 %.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2012.	Ostvareno za 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	371.330,00	379.943,00	102,3
2.	Materijalni rashodi	465.024,00	1.744.515,00	375,1
2.1.	Rashodi za promidžbu	0,00	1.069.004,00	-
2.2.	Drugi materijalni rashodi	465.024,00	675.511,00	145,3
3.	Rashodi za amortizaciju	38.357,00	83.241,00	217,0
4.	Financijski rashodi	4.316,00	3.678,00	85,2
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	69.000,00	695.606,00	1 008,1
6.	Drugi rashodi	7.552,00	5.217,00	69,1
	Ukupno	955.579,00	2.912.200,00	304,8
	Višak prihoda	501.793,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.099.749,00	-

Najznačajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu 1.744.515,00 kn ili 59,9 %. Svi drugi rashodi iznose 1.167.685,00 kn ili 40,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 379.943,00 kn, što je 13,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće zaposlenika u iznosu 321.131,00 kn, doprinose na plaću u iznosu 48.812,00 kn te druge rashode za zaposlene (božićnica) u iznosu 10.000,00 kn. Visina plaće određena je odlukama predsjednika Stranke uz suglasnost Predsjedništva, pojedinačno za svakog zaposlenika u bruto ili neto iznosu.

- Rashodi za promidžbu

Rashodi za promidžbu su ostvareni u iznosu 1.069.004,00 kn, što je 36,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge oglašavanja u elektronskim medijima i drugim tiskovinama (promotivne poruke, pozive na skupove, reportažni zapisi), postavljanje i montažu plakata i reklamnih panoa na oglasnim površinama, odnos s javnošću te usluge izrade promotivnog materijala (značke, majice, baloni). Od ukupno ostvarenih rashoda za financiranje izborne promidžbu za redovne izbore je utrošeno 1.029.444,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 675.511,00 kn, što je 23,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 252.136,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 148.034,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 111.012,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 34.556,00 kn, naknade troškova zaposlenima (službena putovanja, naknada za uporabu vlastitog automobila u službene svrhe) u iznosu 31.986,00 kn, premiju osiguranja u iznosu 28.046,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 26.999,00 kn, tekuće i investicijsko održavanje u iznosu 17.338,00 kn, komunalne usluge u iznosu 9.996,00 kn te druge usluge (dnevni tisak, kopiranje, parking pretplata, pogrebne i druge usluge) u iznosu 15.408,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 695.606,00 kn, što je 23,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije (pomoći) dane kandidatima Stranke za financiranje troškova izborne promidžbe, znanstvenoj instituciji za istraživanje projekta, udruzi u kulturi za obilježavanje i očuvanje narodnih običaja te drugim udrugama koje su u poteškoćama s obzirom na financijske i druge uvjete. Vrijednosno najznačajnije donacije (pomoći) su dane kandidatkinji za županicu Splitsko-dalmatinske županije u iznosu 533.000,00 kn i kandidatu za gradonačelnika Grada Solina na redovnim izborima u iznosu 100.000,00 kn. Donacije stranačkim kandidatima za izbornu promidžbu su dane na temelju odluka Predsjedništva Stranke i uplaćene su na poseban račun kandidata, a znanstvenoj instituciji i udrugama na temelju zamolbe i odluke predsjednika Stranke.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2013. iznosi 1.099.749,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja je iznosio 1.254.528,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 154.779,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2013., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 414.995,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2013.	Stanje 31. prosinca 2013.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	332.030,00	276.470,00	83,3
2.	Financijska imovina	977.105,00	138.525,00	14,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	962.029,00	117.742,00	12,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenika te za više plaćene poreze i drugo	0,00	7.006,00	-
2.3.	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	15.076,00	13.777,00	91,4
	Ukupno imovina	1.309.135,00	414.995,00	31,7
3.	Obveze	54.607,00	260.216,00	476,5
3.1.	Obveze za rashode	53.607,00	60.216,00	112,3
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.000,00	200.000,00	-
4.	Vlastiti izvori	1.254.528,00	154.779,00	12,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.309.135,00	414.995,00	31,7

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2013., manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2013. za 894.140,00 kn ili 68,3 %. Smanjenje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na financijsku imovinu koja je manja za 838.580,00 kn radi financiranja izborne promidžbe i uplata donacija stranačkim kandidatima na njihove posebne račune tijekom izborne promidžbe.

Obveze u iznosu 260.216,00 kn, se odnose na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2013.) u iznosu 35.342,00 kn, materijalne rashode u iznosu 24.874,00 kn te za primljene zajmove u iznosu 200.000,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2013., obveze koncem 2013. su veće za 205.609,00 kn ili 376,5 %, jer se Stranka u 2013. zadužila kod trgovačkog društva za financiranje izborne promidžbe.

Početno stanje primljenih zajmova je iznosilo 1.000,00 kn, a odnosi se na obvezu prema fizičkoj osobi za pozajmljena sredstva u prethodnim godinama. Primljeni zajam vraćen je u 2013. U lipnju 2013. Stranka se zadužila na temelju odluke Predsjedništva Stranke u svrhu financiranja izborne promidžbe. Ugovor o zajmu je zaključen s trgovačkim društvom u lipnju 2013. u iznosu 400.000,00 kn na vrijeme od godinu dana uz kamatnu stopu 9,5 % godišnje. Tijekom 2013. je otplaćeno glavnice zajma u iznosu 200.000,00 kn te stanje primljenih zajmova na koncu godine iznosi 200.000,00 kn.

Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2014.) obveze za rashode su podmirene u iznosu 53.088,00 kn (plaće u iznosu 35.342,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 17.746,00 kn), a za zajmove u iznosu 150.000,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 276.470,00 kn se odnosi na prijevozna sredstva u iznosu 229.696,00 kn, uredsku opremu i namještaj u iznosu 202.913,00 kn, ulaganja na tuđoj imovini u iznosu 29.040,00 kn te ispravak vrijednosti nefinancijske imovine u iznosu 185.179,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu neto vrijednost nefinancijske imovine je manja za 55.560,00 kn ili 16,7 % (ukupno povećanje 27.681,00 kn, a smanjenje 83.241,00 kn). Povećanje se odnosi na nabavu uredske opreme i namještaja, a smanjene na obračun ispravka vrijednosti za 2013.

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu 154.779,00 kn i manji su za 1.099.749,00 kn u odnosu na početak godine. Smanjenje se odnosi na iskazani manjak prihoda na koncu 2013. Vlastiti izvori se u cijelosti odnose na preneseni višak prihoda ostvaren u prethodnom razdoblju.

II. REVIZIJA ZA 2013.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, promidžbu, intelektualne i osobne usluge, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Stranke i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba za vođenje poslovnih knjiga o poslovnim događajima. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2012.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2012., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom je utvrđena nepravilnost opisana u Izvješću i Stranci je naloženo da je otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje kako se nepravilnost ne bi ponovila u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio pri evidentiranju poslovnih događaja u poslovnim knjigama primjenjivati računski plan utvrđen Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09).

Revizijom je utvrđeno da je postupljeno prema danom nalogu.

Nalaz za 2013.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, računovodstveno poslovanje te rashode.

1. Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Unutarnje ustrojstvo i tijela upravljanja u Stranci utvrđena su Statutom. Osoba ovlaštena za zastupanje je predsjednik Stranke koji je za svoj rad odgovoran Skupštini kojoj podnosi izvješće o svom radu. Glavni odbor upravlja imovinom Stranke (uz predsjednika Stranke) te podnosi izvješće Skupštini o cjelokupnom radu Stranke. Glavni odbor i predsjednik Stranke nisu podnosili Skupštini izvješća o radu. Sud časti utvrđuje teže povrede stranačke dužnosti članova i visokih dužnosnika Stranke te u skladu s odredbama Statuta donosi o tome svoje mišljene i predaje ga predsjedniku Stranke. Sud časti je donosio odluke o isključivanju članova iz Stranke zbog nepoštivanja načela i odredbi Statuta. Stranka nije donijela kodeks etike kojim su uređena pravila ponašanja, sukob interesa te visoki i jasni standardi etičkog ponašanja, a koje trebaju poštivati zaposlenici i članovi političke stranke, posebno članovi političke stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti.

Državni ured za reviziju nalaže podnositi Skupštini izvješće o radu Glavnog odbora i predsjednika Stranke u skladu s odredbama Statuta. Predlaže se donijeti kodeks etike, upoznati sve zaposlenike i rukovoditelje s kodeksom etike, te provesti izobrazbu kako bi se osiguralo da zaposlenici i rukovoditelji te članovi političke stranke poštuju određena pravila ponašanja i etičke vrijednosti.

- 1.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da predsjednik i Glavni odbor nisu smatrali dužnim podnositi Skupštini izvješća o svom radu obzirom da su u svome radu bili transparentni te su članovima tijela Stranke obznanjeni svi postupci i djelovanja. Nadalje navodi, da se sve odluke tijela Stranke donose na javnim sjednicama, da se o radu tijela raspravljalo na sjednicama Skupštine Stranke, ali bez propisane forme u pogledu podnošenja izvješća te da članovi Skupštine nisu zahtijevali podnošenje posebnih izvješća.*

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obvezna voditi računovodstveno poslovanje u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13 i 1/14).
Ustrojeni su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige (knjiga dugotrajne nefinancijske imovine, knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa te evidencija putnih naloga).

Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama obavlja se na temelju ulaznih računa koje nije kontrolirao i ovjerio zakonski predstavnik.

Odredbom članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi ili memoriranom šifrom ovlaštenja za transakciju jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu odnosno transakciju.

Stranka ima vlastito vozilo i dva vozila koja se koriste na temelju ugovora o operativnom najmu. Za korištenje vozila se ne vode putni radni listovi i evidencija o potrošnji goriva.

Odredbama članka 6. stavka 3. i 4. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, je propisano da se evidencija korištenja službenih vozila mora voditi ako potrebni podaci nisu osigurani izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige.

Vozila u najmu nisu evidentirana u izvanbilančnim zapisima. Odredbama članka 64. navedene Uredbe je propisano da izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, tuđu materijalnu imovinu, prava i vrijednosne papire.

Državni ured za reviziju nalaže poslovne promjene evidentirati u poslovnim knjigama na temelju prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava, ustrojiti evidenciju korištenja službenih vozila, te evidentirati vozila primljena u najam u izvanbilančnim zapisima u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju u dijelu koji se odnosi na vođenje putnih radnih listova i evidenciju o potrošnji goriva za tri vozila koje Stranka koristi te evidentiranje vozila u najmu u izvanbilančnim zapisima.*

Stranka vezano uz evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju ulaznih računa koje nije kontrolirao i ovjerio zakonski predstavnik, u očitovanju navodi da je predsjednik jedini ovlašten nalogodavac po bankovnim računima Stranke te se sva plaćanja obavljaju isključivo virmanskim, a za svaku isplatu koju Stranka obavlja sa svojih računa predsjednik mora osobno potpisati virman uz prethodno predočenje računa koji se plaća.

2.3. Iako je Stranka dostavila bankarske izvode za 2013., te preslike svih virmana kojim je obavila plaćanja, a koje je potpisao i ovjerio zakonski predstavnik, predsjednik Stranke, Državni ured za reviziju ostaje kod svog naloga u vezi kontroliranja i ovjeravanja ulaznih računa, jer se poslovni događaji evidentiraju u poslovnim knjigama na temelju tih računa.

3. Rashodi

3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 2.912.200,00 kn, a odnose se na materijale rashode u iznosu 1.744.515,00 kn, donacije u iznosu 695.606,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 379.943,00 kn, amortizaciju u iznosu 83.241,00 kn, financijske rashode u iznosu 3.678,00 kn i druge rashode u iznosu 5.217,00 kn. U okviru materijalnih rashoda su iskazani i rashodi za najam dva vozila koja se koriste na temelju ugovora o operativnom najmu u iznosu 97.612,00 kn. Prema odluci Predsjedništva, vozila u najmu i vozilo u vlasništvu koriste predsjednik Stranke, predsjednik mladeži te članovi Predsjedništva i drugih tijela Stranke.

Vozila su dana na korištenje u svrhu širenja programa Stranke i zabranjeno je korištenje vozila u privatne svrhe. U poslovnim knjigama nisu evidentirani troškovi goriva, a prema obrazloženju odgovorne osobe troškove goriva podmiruju korisnici vozila. Prema dostavljenim podacima o prijeđenim kilometrima, od početka nabave odnosno najma (najam od kolovoza 2011. i veljače 2012., vlasništvo od listopada 2012.) vozila su ukupno prešla 185 758 km. Iz navedenog je vidljivo da su vozila bila u upotrebi te je u visini plaćenih računa za gorivo od strane članova Stranke (korisnika vozila) trebalo u poslovnim knjigama evidentirati prihode od donacija od korisnika vozila i rashode za utrošeno gorivo. S obzirom da se za korištenje vozila ne vode putni radni listovi i evidencija o potrošnji goriva, ne može se potvrditi da su rashodi za najam vozila povezani s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. Odredbom članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, propisano je da političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i financijskim planom te je zabranjeno trošenje navedenih sredstava za osobne potrebe.

Državni ured za reviziju nalaže osigurati podatke o potrošnji goriva, odnosno koristiti sredstava za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 3.2. *Stranka je u potpunosti prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da se obvezuje voditi putne radne listove i evidenciju o potrošnji goriva za dva vozila u najmu i vozilo u vlasništvu.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2013. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Slijedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Unutarnje ustrojstvo i tijela upravljanja u Stranci utvrđena su Statutom. Osoba ovlaštena za zastupanje je predsjednik Stranke koji je za svoj rad odgovoran Skupštini kojoj podnosi izvješće o svom radu. Glavni odbor upravlja imovinom Stranke (uz predsjednika Stranke) te podnosi izvješće Skupštini o cjelokupnom radu Stranke. Glavni odbor i predsjednik Stranke nisu podnosili Skupštini izvješća o radu. (točka 1. Nalaza)
  - Stranka ima vlastito vozilo i dva vozila koja se koriste na temelju ugovora o operativnom najmu. Za korištenje vozila se ne vode putni radni listovi i evidencija o potrošnji goriva. U izvanbilančnim zapisima nisu evidentirana dva vozila koja se koriste na temelju ugovora o operativnom najmu. Evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama se obavlja na temelju ulaznih računa koje nije kontrolirao i ovjerio zakonski predstavnik. (točka 2. Nalaza)
  - U okviru materijalnih rashoda su iskazani rashodi za najam dva vozila koja se koriste na temelju ugovora o operativnom najmu u iznosu 97.612,00 kn. Prema odluci Predsjedništva, vozila u najmu i vozilo u vlasništvo koriste predsjednik Stranke, predsjednik mladeži te članovi Predsjedništva i drugih tijela Stranke. Vozila su dana na korištenje u svrhu širenja programa Stranke i zabranjeno je korištenje vozila u privatne svrhe. U poslovnim knjigama nisu evidentirani troškovi goriva, a prema obrazloženju odgovorne osobe troškove goriva podmiruju korisnici vozila. Prema dostavljenim podacima o prijeđenim kilometrima, od početka nabave odnosno najma (najam od kolovoza 2011. i veljače 2012., vlasništvo od listopada 2012.) vozila su ukupno prešla 185 758 km. Iz navedenog je vidljivo da su vozila bila u upotrebi te je u visini plaćenih računa za gorivo od strane članova Stranke (korisnika vozila) trebalo u poslovnim knjigama evidentirati prihode od donacija od korisnika vozila i rashode za utrošeno gorivo. S obzirom da se za korištenje vozila ne vode putni radni listovi i evidencija o potrošnji goriva, ne može se potvrditi da su rashodi za najam vozila povezani s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. (točka 3. Nalaza)

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 2009. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Jedinstvena je politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu, ima Središnjicu, dok druge organizacijske jedinice nisu ustrojene. Statut je donesen u rujnu 2009., a izmjene Statuta u ožujku 2012. Od rujna 2009. predsjednik Stranke je Željko Kerum. Financijskim planom za 2013. planirani su prihodi u iznosu 1.986.316,00 kn, rashodi u iznosu 2.942.000,00 kn te višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 955.684,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima neprofitnih organizacija za 2013., prihodi su iskazani u iznosu 1.812.451,00 kn, rashodi u iznosu 2.912.200,00 kn te manjak prihoda u iznosu 1.099.749,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 1.254.528,00 kn te je koncem 2013. iskazan višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 154.779,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi se odnose na prihode iz državnog proračuna u iznosu 1.148.263,00 kn i prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) od 23 fizičke osobe u iznosu 660.807,00 kn. Prihodi su korišteni za financiranje izborne promidžbe na izborima za članove predstavničkih tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave i izborima za gradonačelnika i župana te njihovih zamjenika održanim u svibnju 2013., rashoda za redovno poslovanje te za ostvarivanje ciljeva utvrđenih programom i financijskim planom Stranke. Obveze su iskazane u iznosu 260.216,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 205.609,00 kn ili 376,5 %. Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 200.000,00 kn, za zaposlene u iznosu 35.342,00 kn i za materijalne rashode u iznosu 24.874,00 kn. U 2013. Stranka se zadužila kod trgovačkog društva u iznosu 400.000,00 kn za financiranje izborne promidžbe. Do konca 2013. zajam je otplaćen u iznosu 200.000,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2014.) obveze za rashode su podmirene u iznosu 52.818,00 kn i za zajmove u iznosu 150.000,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu 1.069.004,00 kn i donacije u iznosu 695.606,00 kn. Stranka je izdavala potvrde, te vodila evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga (donacija). U skladu s propisima, na web stranici Stranke su objavljeni financijski izvještaji, godišnji program rada i financijski plan za 2013. te izvješće o donacijama primljenim tijekom godine. Revizijom za 2013. utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na unutarnje ustrojstvo i djelokrug rada, računovodstveno poslovanje te rashode, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Na izvješće o obavljenoj reviziji, KLASA: 041-01/14-03/2, URBROJ: 613-19-14-6 od 29. kolovoza 2014., zakonski predstavnik je dostavio prigovor. Prigovor nije prihvaćen, te je ovo Izvješće konačno.